

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 1 ครั้งที่ 23 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

วันพุธที่ 18 ตุลาคม 2566 เวลา 09.00 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 1 ครั้งที่ 23 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) โดยมี นายปดิพัทธ์ สันติภาดา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนการทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 และเมื่อสมาชิกฯ ครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

(1) กระทู้ถาม

(ไม่มี)

(2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

2.1 ความคืบหน้าการดำเนินการต่อร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นเรียบร้อยแล้ว โดยขณะนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งหมด 47 ฉบับ แบ่งเป็นร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 46 ฉบับ และร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 1 ฉบับ ส่วนการวินิจฉัยของประธานสภาผู้แทนราษฎรว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน 22 ฉบับ และไม่เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน 25 ฉบับ มีผู้เสนอขอถอนร่างพระราชบัญญัติ 2 ฉบับ คือร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของนายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร และร่างพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ ของนายภูมิพัฒน์ พชรทรัพย์ ทำให้การจัดให้มีการรับความคิดเห็นตามมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญอยู่ระหว่างการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นทั้งหมด 45 ฉบับ และขอความร่วมมือทางวิปทั้งสองฝ่ายพิจารณาว่ากฎหมายที่ผ่านการรับฟังแล้วและบรรจุเข้าระเบียบวาระแล้วจะมีการนำเข้าพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎรในสัปดาห์ใด

2.2 สภาผู้แทนราษฎร ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่นนอกจากเว็บไซต์คือร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เสนอโดยนายเลาฟั้ง บัณฑิตเทอดสกุล และคณะ ซึ่งจะจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นโดยเชิญผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เข้ามาสัมมนาที่รัฐสภาและถ่ายทอดสดผ่านระบบ Video Conference ในวันอังคารที่ 24 ตุลาคม 2566 ซึ่งเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่จะมีการถ่ายทอดสดการประชุมรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ส่วนวันเวลาและห้องประชุมสัมมนานั้น จะแจ้งให้สมาชิกฯ ทราบทางระบบ SMS ต่อไป

ก่อนเข้าสู่วาระต่อไป ได้มีสมาชิกฯ ขอร้องว่า เนื่องจากประชาชนได้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติด้านชาติพันธุ์โดยชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย และมีร่างพระราชบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องในลักษณะนี้หลายร่าง อาทิ ร่างของพรรคก้าวไกล ร่างของภาคประชาชนอีก 1 ฉบับ คือ ของเครือข่าย P-move และมีร่างที่เคยถูกนำเสนอดำเนินการโดยหน่วยงานราชการ คือ ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธรซึ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ทั้งนี้ สมาชิกฯ ได้ติดตามในเรื่องนี้และ เห็นว่ายังไม่มีความชัดเจนจากรัฐบาลและคณะรัฐมนตรีว่าจะนำร่างที่เกี่ยวข้องในลักษณะเช่นนี้มาประกบ ร่วมกันดีหรือไม่ อย่างไร เนื่องจากเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องด้วยกันทั้งหมด จึงขอให้ประธานฯ ประสานไปยังรัฐบาลและคณะรัฐมนตรีว่าจะมีแนวทางในเรื่องดังกล่าวอย่างไร ซึ่งประธานฯ กล่าวว่า ขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองที่เสนอโดยประชาชนคือ นายศักดิ์ดา แสนมี และผู้มีสิทธิ เลือกตั้งจำนวน 12,888 คน ได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นเรียบร้อยแล้ว และบรรจุในระเบียบวาระ การประชุมลำดับที่ 5.2.1 จึงขอฝากทางวิปรัฐบาลและวิปฝ่ายค้านหรือร่วมกันว่าจะสามารถนำเข้ามา พิจารณาได้เร็วที่สุดเมื่อไร

(3) รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)

(4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการ วิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นำเสนอรายงานของคณะกรรมการฯ ต่อที่ประชุม ว่า ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 1 ครั้งที่ 20 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ 5 ตุลาคม 2566 ได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างข้อบังคับการประชุม สภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายอรรถกร ศิริลัทธยากร เป็นผู้เสนอ) และร่างข้อบังคับ การประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายพริษฐ์ วัชรสินธุ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการ วิสามัญจำนวน 20 คน เพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน 3 วัน โดยร่างข้อบังคับฉบับนี้ไม่มี ผู้เสนอคำแปรญัตติ และที่ประชุมได้กำหนดการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 7 วัน โดยให้ถือเอา ร่างข้อบังคับของนายอรรถกร ศิริลัทธยากร เป็นหลักในการพิจารณา นั้น บัดนี้ คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาร่างข้อบังคับเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ ด้วยข้อบังคับการประชุมฯ ข้อ 186 วรรคสอง กำหนดให้การขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมฯ ให้นำข้อบังคับการประชุมฯ ว่าด้วยการเสนอและการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาใช้บังคับโดยอนุโลม ดังนั้น การพิจารณาในวาระ 2 จะเป็นการพิจารณาเรียงลำดับข้อ โดยพิจารณาตั้งแต่ชื่อร่าง คำปรารภ และเรียงตามลำดับข้อจนแล้วเสร็จ ซึ่งสมาชิกฯ จะอธิบายได้เฉพาะถ้อยคำหรือข้อความที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมเท่านั้น เมื่อคณะกรรมการฯ ได้ตอบชี้แจงจบแล้วจะเป็นการลงมติในข้อนั้น ๆ ตามข้อบังคับการประชุมฯ ที่ 131

ชื่อร่างข้อบังคับ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ 1

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ 2

ไม่มีการแก้ไข

ข้อ 3 แก้ไขข้อ 90 (6)

มีการแก้ไข

ให้ยกเลิกความใน (6) ของข้อ 90 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(6) คณะกรรมการฯ แก้ปัญหาหนี้สิน ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณาขอหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาหนี้สิน ความยากจน โอกาสและสิทธิของประชาชนในการประกอบอาชีพ และการลดความเหลื่อมล้ำ ตลอดจนศึกษาแหล่งรายได้เพิ่มเติมให้กับประชาชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น”

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการฯ ด้วยคะแนน 373 เสียง

ข้อ 3/1 แก้ไขข้อ 90 (28)

คณะกรรมการฯ เพิ่มขึ้นใหม่

ให้ยกเลิกความใน (28) ของข้อ 90 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(28) คณะกรรมการฯ การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณาขอหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและการพัฒนาทางการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม”

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการฯ ที่เพิ่มขึ้นใหม่ ด้วยคะแนน 371 เสียง

ข้อ 4 แก้ไขข้อ 90 (29)

มีการแก้ไข

ให้ยกเลิกความใน (29) ของข้อ 90 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(29) คณะกรรมาธิการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการพิจารณาขอโทษข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งระบบ ตลอดจนการจัดการน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค อุตสาหกรรมและการเกษตร การสร้างความมั่นคงของน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ”

สมาชิกฯ อภิปรายให้ข้อคิดเห็นและข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ในเบื้องต้นเห็นด้วยกับการแก้ไขชื่อของคณะกรรมาธิการชุดนี้ อย่างไรก็ตาม ภารกิจหน้าที่ของกรรมาธิการแก้ไขราคาผลิตผลเกษตรกรรมซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเช่นกัน และขอสอบถามว่าภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมาธิการชุดนี้หายไปหรือไม่ ภารกิจนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ควรมีการจัดสรรภารกิจนี้และระบุให้ชัดเจนว่าจะเป็นภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมาธิการชุดใด เชื่อว่าจะสามารถเพิ่มภารกิจหน้าที่นี้ไว้ในส่วนข้อสังเกตได้ และเมื่อมีการแก้ไขเป็นคณะกรรมาธิการการบริหารจัดการน้ำ ขอให้กรรมาธิการได้ยืนยันเจตนาของกรรมาธิการต่อที่ประชุมนี้ว่า เหตุใดจึงใช้คำว่า อุตสาหกรรมและการเกษตร และคำว่า การสร้างความมั่นคงของน้ำ และมีความหมายว่าอย่างไร และขอให้เปลี่ยนคำว่า จัดการน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค อุตสาหกรรมและการเกษตร เป็นจัดการน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค เพื่อเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม

กรรมาธิการ ตอบชี้แจงว่า จากการติดตามการทำงานของคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาราคาผลิตผลเกษตรกรรมที่ผ่านมา เชื่อว่าปัญหาการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรกรรมตกต่ำ เป็นปัญหาที่สภาฯ ไม่สามารถละเลยได้ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาในเรื่องราคาสินค้าเกษตรตกต่ำได้เช่นกัน แม้ว่าจะไม่ได้เขียนระบุไว้ชัดเจน ทั้งนี้ การแก้ไขอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมาธิการใดคณะกรรมาธิการหนึ่งไม่ได้สามารถกระทำได้ง่าย แต่ต้องมีการพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนว่าส่งผลกระทบต่อคณะกรรมาธิการชุดอื่นด้วยหรือไม่เช่นกัน และขอยืนยันว่ากรรมาธิการให้ความสำคัญกับปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ และไม่ได้ละเลยปัญหานี้ อย่างแน่นอน

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมาธิการ ด้วยคะแนน 363 เสียง

ข้อ 4/1

คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ให้กรรมาธิการในคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหานี้สลับตำแหน่งหน้าที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับดำรงตำแหน่งเป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการแก้ปัญหานี้สลับ ความยากจน และลดความเหลื่อมล้ำต่อไป

ให้กรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับดำรงตำแหน่งเป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมต่อไป

ให้กรรมการในคณะกรรมการแก้ไขปัญหาราคาผลิตผลเกษตรกรรมที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำต่อไป

ข้อ 4/2

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

บรรดาการดำเนินการหรือมติใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สิ้นแห่งชาติ คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม และคณะกรรมการแก้ไขปัญหาราคาผลิตผลเกษตรกรรม ซึ่งได้กระทำไปแล้วในวันก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับเป็นอันใช้ได้

ข้อ 4/3

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดอ้างถึงคณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สิ้นแห่งชาติ คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม และคณะกรรมการแก้ไขปัญหาราคาผลิตผลเกษตรกรรม ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้นอ้างถึงคณะกรรมการแก้ปัญหานี้สิ้น ความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำ คณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และคณะกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามข้อบังคับนี้ แล้วแต่กรณี

ประธานคณะกรรมการ กล่าวว่า ข้อ 4/1 ข้อ 4/2 และข้อ 4/3 มีลักษณะคล้ายกับบทเฉพาะกาลในการกำกับระหว่างช่วงเปลี่ยนผ่านนี้ อย่างไรก็ตาม กรรมการชุดนี้ มีความเป็นห่วง และได้มีการพิจารณาร่างนี้อย่างครบถ้วน สมบูรณ์ พร้อมได้รับคำแนะนำและความห่วงใยจากคณะกรรมการกฤษฎีกาว่ามีบางถ้อยคำที่ไม่ตรงกับวิธีร่าง หรือไม่อาจไม่ตรงกับรูปแบบเดิม ๆ ของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยจะขอให้เปลี่ยนข้อความในข้อ 4/1 4/2 หรือ 4/3 ได้หรือไม่ ประธานคณะกรรมการจึงขออนุญาตที่ประชุมขอให้ที่ประชุมอนุญาตให้พักประชุม 15 นาที เพื่อให้คณะกรรมการประชุมเพื่อปรับแก้ไขถ้อยคำต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ข้อเสนอแนะและจะนำกลับมาเสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

หลังจากพักประชุมแล้ว กรรมการได้ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ข้อบังคับการประชุมฯ ทั้ง 3 ข้อ ที่คณะกรรมการได้เพิ่มเติมขึ้นใหม่นั้นเป็นเรื่องเสมือนบทเฉพาะกาล เพียงแต่ไม่ได้แยกออกมาเป็นคำว่าบทเฉพาะกาลเนื่องจากการได้เรียงข้อ ทั้งนี้ ในกรณีของการเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมฯ 3 ข้อ คือ 4/1 ข้อ 4/2 และข้อ 4/3 นั้น มีรายละเอียดที่แตกต่างกันในรายงานของคณะกรรมการและในใบแทรกซึ่งมีการเพิ่มเติม 3 ส่วน ดังนี้

ข้อ 4/1 ในร่างของกรรมาธิการที่มีการเพิ่มเติมเข้าไปในรายงานนั้น ไม่มีคำว่าหรือ อ้างอิงว่ามาจากข้อบังคับการประชุมฯ ที่มีการแก้ไขตามข้อใด วงเล็บใด แต่เมื่อมีการตรวจสอบและ ย้อนกลับไปดูในกรณีของการแก้ไขข้อบังคับการประชุมฯ ข้อ 3 ในข้อ 3/1 และข้อ 4 นั้น ได้มีการกล่าวถึงกรณีของข้อบังคับและอนุมาตราหรือวงเล็บของข้อบังคับต่าง ๆ เช่น กรณีของการแก้ไข คณะกรรมาธิการนี้สิ้นแห่งชาติเป็น คณะกรรมาธิการแก้ปัญหาหนี้สิน ความยากจน และลด ความเหลื่อมล้ำนั้น เป็นการพูดถึงกรณีของข้อ 90 (6) และอีก 2 ข้อนั้น เป็นการกล่าวถึงข้อบังคับการประชุมฯ เช่น ข้อ 90 (28) และ 90 (29) ดังนั้น เพื่อความสมบูรณ์ของเอกสารตามคำแนะนำของ คณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งคณะกรรมาธิการได้ตระหนักและให้ความสำคัญ และอ้างอิงให้สอดคล้อง ตรงกับกรณีที่มาชิกฯ ได้ให้ความคิดเห็น โดยในข้อที่ 4/1 จึงขอเพิ่มเติมคำว่า ตามข้อ 6 ของข้อ 90 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 เข้าไปในวรรคหนึ่ง เพิ่มคำว่า ตาม (28) ของข้อ 90 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในวรรคสอง และเพิ่มคำว่า ตาม (29) ของข้อ 90 แห่งข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 เข้าไปในวรรคสาม

ข้อ 4/2 ต้องยอมรับว่าคณะกรรมาธิการมีการตกลง โดยในช่วงทำรายงานของ คณะกรรมาธิการใช้คำว่า ซึ่งได้กระทำไปแล้วในวันก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับเป็นอันใช้ได้ ซึ่งคำว่า ในวันก่อนนั้น สามารถตีความได้ 2 แบบ คือทุกวันก่อนที่ข้อบังคับนี้จะมีการบังคับใช้ หรือ 1 วัน ก่อนวันที่ข้อบังคับจะมีการใช้ ซึ่งไม่ตรงกับเจตนารมณ์ที่คณะกรรมาธิการมีการพิจารณา ดังนั้น เพื่อให้ถ้อยคำนี้ไม่มีเหตุจำเป็นที่จะต้องตีความใด ๆ ทางคณะกรรมาธิการจึงขอแก้ไขในข้อ 4/2 ตอนท้ายโดยเปลี่ยนจากคำว่า ซึ่งได้กระทำไปแล้วในวันก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับเป็นอันใช้ได้ เป็น ซึ่งได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับเป็นอันใช้ได้

ข้อ 4/3 เป็นกรณีของการเปลี่ยนผ่านในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งต่าง ๆ ที่ได้มีการอ้างถึงหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมาธิการทั้ง 3 ชุด ที่มีการเปลี่ยนแปลง ทางคณะกรรมาธิการได้ประชุมแล้วเห็นว่า เพื่อให้คำนั้น สอดคล้องตรงกันและเป็นคำที่ถูกต้อง จึงขอแก้ไขความในข้อ 4/3 ในบรรทัดที่ 3 และบรรทัดที่ 4 ซึ่งใช้คำว่า ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ เป็น ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับนี้ ซึ่งเป็นส่วนที่ทางคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แนะนำมาและคณะกรรมาธิการก็เห็นชอบด้วย ทั้งนี้ เพื่อความสมบูรณ์ของการเปลี่ยนผ่านหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการทั้ง 3 คณะ และให้สมาชิกฯ ในคณะกรรมาธิการที่มีอยู่ก่อนแล้วและที่จะเป็นต่อไปในอนาคตได้ทำงานอย่างสมศักดิ์ศรีสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรต่อไป

จากนั้น ที่ประชุมได้มีมติ ดังนี้

ข้อ 4/1

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการที่เพิ่มขึ้นใหม่ ด้วยคะแนน 292 เสียง

ข้อ 4/2

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการที่เพิ่มขึ้นใหม่ ด้วยคะแนน 310 เสียง

ข้อ 4/3

คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ที่ประชุมมีมติเห็นด้วยกับคณะกรรมการที่เพิ่มขึ้นใหม่ ด้วยคะแนน 322 เสียง

ข้อ 5

ไม่มีการแก้ไข

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ด้วยคะแนน 335 เสียง และมีมติเห็นชอบกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ ด้วยคะแนน 350 เสียง

(5) เรื่องที่ค้างพิจารณา

5.1 ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย โดย นายปารมี ไวจงเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล เป็นผู้เสนอ ซึ่งพิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 26 ปีที่ 1 ครั้งที่ 22 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ 12 ตุลาคม 2566) โดยผู้เสนอญัตติได้แถลงเหตุผลและมีสมาชิกฯ อภิปรายแสดงความคิดเห็นเป็นจำนวนมาก เมื่อสมาชิกฯ อภิปรายเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานฯ ในที่ประชุมจึงสั่งปิดการประชุม เพื่อให้ดำเนินการประชุมต่อไปในวันนี้

สมาชิกฯ อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ควรส่งเสริมให้เด็กที่ไม่มีสัญชาติไทยลดการลาออกจากโรงเรียน โดยมีการให้คำปรึกษาให้แก่เด็กข้ามชาติ รวมทั้งการอนุญาตให้มีการโอนหน่วยกิต เพื่อให้เด็กเหล่านี้ได้รับความเท่าเทียมเช่นเดียวกับคนอื่น ๆ ตลอดจนควรได้รับสิทธิและได้รับสัญชาติเช่นเดียวกัน ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีนโยบายการทำงานแบบร่วมมือกัน และขอให้มีการจัดสรรงบประมาณดำเนินการในส่วนนี้ ขอให้กรมการปกครองและกระทรวงศึกษาธิการประสานงานและบูรณาการทำงานเพื่อขับเคลื่อนงานนี้ให้สำเร็จ ตลอดจนขอให้มีการพัฒนากฎหมายเกี่ยวกับการออกสัญชาติ อย่างไรก็ตาม เด็กที่ไม่ได้รับการออกรหัส G มีจำนวนไม่มากนัก หากมีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญฯ ขึ้น และได้มีการพิจารณาศึกษาแล้วเสร็จและดำเนินการส่งข้อมูลไปยังรัฐบาลเพื่อดำเนินการต่อไปนั้น อาจใช้เวลาการดำเนินการ

เพียง 1- 2 ปี ก็อาจแล้วเสร็จได้ นอกจากนี้ สมาชิกฯ ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับข้อจำกัดบางประการที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาให้แก่บุคคลที่ไม่มีสัญชาติ เพราะบางครั้งเด็กถูกตัดขาดสิทธิทำให้ต้องถูกให้ออกหรือถูกให้หยุดการศึกษา เด็กเหล่านี้ไม่มีความผิดอะไร แม้ว่าเขาจะเลือกเกิดไม่ได้ แต่เด็กเหล่านี้ต้องการได้รับการศึกษาและมีการพัฒนาตนเองเช่นเดียวกับเด็กคนอื่น ๆ จึงขอให้รัฐให้โอกาสแก่เด็กเหล่านี้ ไม่ด้อยค่าเด็ก ขอให้เด็กเหล่านี้ได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะเพื่อใช้ชีวิตในสังคม ตลอดจนสังคมต้องสร้างการรับรู้ว่ามีกลุ่มไร้สัญชาติเหล่านี้ควรให้ความสำคัญ ไม่ด้อยค่าหรือละเลยสร้างการตรวจสอบไม่มีการทิ้งผู้คนไว้ข้างหลัง ต้องมีกระบวนการตรวจสอบ การศึกษาคือรากฐานคือความมั่งคั่งของชีวิต ยิ่งเรียนจะยิ่งมีแต่ได้ หากไร้รากฐานจะทำให้ดำเนินชีวิตได้ยาก การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่ทุกคนควรได้รับ ไม่ว่าจะเป็ใคร กลุ่มใด หรือชนชั้นใด อีกทั้งขอให้มีจุดเริ่มต้นของโอกาสในการศึกษาและมีเงินสนับสนุนรายหัวนักเรียน รวมถึงการศึกษาต่อเนื่อง เด็กทุกคนไม่ว่าจะมีหรือไม่มีสัญชาติไทยที่อยู่ในเขตแดนของไทยควรได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ร่วมเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กตั้งแต่ปี พ.ศ. 2533 เด็กทุกคนต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยไม่กำหนดว่าเป็นสัญชาติไทยหรือเป็นพลเมืองของรัฐหรือไม่ เด็กต้องได้รับโอกาสในการพัฒนาซึ่งหมาย รวมถึงการศึกษาทุกประเภท ซึ่งการศึกษาเรื่องนี้จะสามารถช่วยหาแนวทางพัฒนาให้พวกเขากลายเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าในตัวเองและเป็นส่วนหนึ่งในการเกื้อกูลภาพรวมของประเทศไทยต่อไป

เด็กนักเรียนและนักศึกษาจำนวนนับแสนคนที่ไม่ได้รับรองสถานภาพทางกฎหมายไม่สามารถเข้าถึงกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาได้ โดยตัวอย่างล่าสุดจากไทยพีบีเอสระบุว่า มีเนรไร้รัฐไร้สัญชาติกว่า 100 คน ในจังหวัดเชียงใหม่ไม่สามารถเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการจำนวนกว่า 604,554 คน ไม่สามารถเข้าถึงระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้ ผลจากการถูกผลักไปสู่ชายขอบส่งผลซ้ำเติมให้กับกลุ่มเด็กหญิงรหัส G กลุ่มคนเปราะบางพิเศษซึ่งเด็กหญิงเหล่านี้เมื่อไม่ได้รับการศึกษาที่สมควรแก่วัย ไม่มีองค์ความรู้ในด้านสิทธิของตน เมื่อเข้าสู่ช่วงวัยรุ่นตอนต้น ครอบครัวผลักดันให้ไปแต่งงานเพื่อลดภาระภายในครอบครัวหรือครอบครัวชายเด็กหญิงเหล่านั้นให้กลายเป็นภรรยาตั้งแต่เด็กด้วยความมุ่งหวังว่าการแต่งงานจะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวดีขึ้น และเมื่อเด็กหญิงถูกบังคับให้แต่งงานก็อาจจะไม่ได้ต้องการแต่งงานโดยทางเลือกที่พอจะทำได้คือย้ายถิ่นทำงานไร้ทักษะไปในเมืองหรือในพื้นที่อื่น และจากข้อมูลของแพนอินเตอร์เนชันแนล ที่ได้ทำการวิจัยในปี 2561 พบว่า กลุ่มตัวอย่างจำนวนกว่า 350 คน ในจังหวัดเชียงใหม่และเชียงราย มีเพียง 223 คน เท่านั้น ที่เข้ารับการการศึกษา จึงเห็นว่าเด็กเหล่านี้ควรได้รับการศึกษาทั้งหมด นอกจากนี้ การศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่จะหยุดอยู่ที่ประถมศึกษาตอนต้น สาเหตุที่ทำให้

เด็กเหล่านี้ต้องหยุดเรียนและหลุดออกจากระบบการศึกษา ไม่ว่าจะ เป็น ปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาส่วนบุคคล ปัญหาภายในครอบครัว และอีกปัญหาที่สำคัญคือการแต่งงานก่อนวัยอันควร การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญ คิดรวมแล้วกว่าร้อยละ 40 โดยที่เด็กหญิงที่อายุน้อยที่สุดในการแต่งงานคือ 11 ขวบเท่านั้น ซึ่งร้อยละ 91 ของการแต่งงานนั้นมีเหตุผลมาจากความเชื่อ จารีตประเพณี และวัฒนธรรม และพบว่าร้อยละ 83 ของกลุ่มตัวอย่างแต่งงาน ถูกบังคับให้แต่งงาน โดยมีสาเหตุมาจากการไม่สามารถเข้าถึงการศึกษา ไม่มีความรู้่างเพียงพอในเรื่องเพศและสุขภาวะอนามัยเจริญพันธุ์ ทำให้มีแนวโน้มในการถูกล่วงละเมิดทางเพศ การแต่งงานโดยไม่สมยอมนี้เด็กสาวเหล่านี้ไม่มีสิทธิในการเลือกคู่ครองและทำให้หลายคนตั้งครรภ์โดยไม่สมัครใจ ผลกระทบที่เกิดขึ้นเหล่านี้โยงไปถึงการขาดการศึกษา และยิ่งไปกว่านั้นเครื่องมือไม่ก็อย่างี่เด็กเหล่านี้จะสามารถผลักดันตัวเองออกจากวังวนจากการถูกกดขี่ได้คือการศึกษา แต่ระบบราชการก็ยิ่งพรากอาวุธเดียวที่มีจากเด็กหญิงเหล่านี้ไปด้วย โดยผลกระทบของการแต่งงานก่อนวัยอันควรนั้นเป็นปัญหาสังคมที่เราพยายามรณรงค์มาโดยตลอดคือคุณแม่วัยใส เมื่อเด็กหญิงเหล่านี้ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ตามมาพร้อมกับฐานะการแบกรับความเป็นแม่และความเป็นภรรยาในการจัดการเรื่องต่าง ๆ ภายในครอบครัว นอกจากนี้การตัดสินใจแต่งงานยังเกิดจากความต้องการจากบิดามารดา ไม่ใช่ความต้องการของตัวเอง รวมถึงระยะการศึกษาดูใจที่บางคนพบกันไม่กี่ครั้งก็ถูกจับให้แต่งงานแล้ว อีกทั้งการที่เด็กไม่กล้าที่จะปกป้องสิทธิภายในร่างกายของตนเองเพราะกลัวผู้เป็นสามีในฐานะหัวหน้าครอบครัว สุดท้ายปัญหาจากการแต่งงานก่อนวัยอันควร ตามมาด้วยการดูแลช่วงระหว่างตั้งครรภ์ที่ไม่เหมาะสม การทำแท้ง ผิดกฎหมาย เด็กหลายคนเมื่อเลิกกับสามีก็ต้องไปทำงานต่างบ้านต่างเมืองเพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัว และการแต่งงานก่อนวัยอันควรนั้น เด็กเหล่านี้ขาดอิสระทางความคิดและโอกาสในชีวิต อาทิ โอกาสทางการศึกษา โอกาสในการทำงานที่ตนเองต้องการ ถูกจำกัดอยู่กับการทำงานภายในบ้าน และเมื่อหน้าที่สถานะทางสังคมเปลี่ยนไปโอกาสทางการศึกษาและโอกาสอื่น ๆ ก็ลดน้อยลงตามไปด้วย จึงต้องการเพิ่มโอกาสให้เด็กรหัส G เหล่านี้ได้มีโอกาสเท่าเทียมกับเด็กกลุ่มอื่น ๆ ไม่นำหมวกที่ขึ้นต้นด้วยรหัส G มาใช้เป็นอุปสรรคในการขัดขวางสิทธิอันพึงมีของพวกเขา ทำให้เด็กเหล่านี้หลุดพ้นจากการศึกษา แต่ต้องการให้เด็กเหล่านี้มีสิทธิในการเข้าถึงร่างกายของตนเองซึ่งเป็นสิทธิอันพึงมี รวมถึงขยายโอกาสทางด้านสาธารณสุข และสิทธิพื้นฐานที่ไม่ควรจำกัดเพียงแค่สัญชาติ ไม่ใช่เพียงปัจเจกบุคคล ครอบครัว หรือสังคม แต่ต้องเป็นบทบาทของรัฐบาลและผู้แทนราษฎรที่จะต้องเป็นหลักสำคัญในการแก้ไขปัญหานี้โดยเด็ก ไม่ว่าจะ มีรหัส G นำหน้าหรือไม่ สุดท้ายพวกเขาเหล่านี้คือเด็ก เป็นผู้ที่มิสิทธิเช่นเดียวกับเราทุกคน

เมื่อสมาชิกฯ อภิปรายเป็นเวลาพอสมควร และผู้เสนอญัตติอภิปรายสรุปญัตติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ที่ประชุมมีมติไม่เห็นด้วยให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่ไม่มีหลักฐานทะเบียนราษฎรหรือไม่มีสัญชาติไทย ด้วยคะแนน 245 เสียง โดยขอให้ส่งเรื่องดังกล่าวไปให้คณะกรรมการการศึกษา พิจารณาศึกษา ในระยะเวลา 90 วัน

5.2 ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาและเสนอแนะการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกิจการประมงทั้งระบบให้เกิดความเหมาะสมและเป็นธรรมกับผู้ประกอบการประมงและกิจการต่อเนื่อง และสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ โดย นายณัฐพงษ์ สุมนธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร พรรคก้าวไกล เป็นผู้เสนอ

เนื่องจากมีญัตติในทำนองเดียวกันอีก 3 ฉบับ จึงขอนำมาพิจารณารวมกัน ได้แก่

5.12 ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาการแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมประมงไทย (นายสฤกษ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

และญัตติที่ยังไม่ได้บรรจุในระเบียบวาระการประชุมอีก 2 ฉบับ ได้แก่

1. ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาการศึกษาการแก้ไขปัญหาอุตสาหกรรมประมงไทยทั้งระบบให้เกิดความเหมาะสมและเป็นธรรมกับผู้ประกอบการประมงและกิจการต่อเนื่อง และสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ (นายวรศิษฐ์ เลียงประสิทธิ์ เป็นผู้เสนอ)

2. ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการประมงเพื่อนำไปสู่การปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับการประมงทั้งระบบ (นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ เป็นผู้เสนอ)

นายณัฐพงษ์ สุมนธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสมุทรสาคร พรรคก้าวไกล นำเสนอญัตติต่อที่ประชุมว่า ด้วยผู้ประกอบการประมงในประเทศไทย ทั้งชาวประมงพื้นบ้าน และชาวประมงพาณิชย์ที่ประกอบกิจการประมงในน่านน้ำไทย รวมทั้งชาวประมงพาณิชย์ที่ประกอบกิจการประมงนอคน่านน้ำไทย ตลอดจนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมต่อเนื่องกับกิจการประมง ต่างได้รับความเดือดร้อนจากการตรากฎหมายอย่างเร่งด่วนของรัฐบาลที่ผ่านมาในรูปแบบของคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และพระราชกำหนด อันประกอบด้วยพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 พระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเรือไทย พ.ศ. 2481 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 พระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2560 ฯลฯ โดยคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และพระราชกำหนด

ดังกล่าวข้างต้น ไม่ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และปราศจากการกลั่นกรองจากรัฐสภาในระบบปกติ ก่อนการประกาศใช้ ทั้งนี้ โดยมีเหตุผลเพียงต้องการจะแก้ไขปัญหาการประมงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (IUU Fishing) ตามความเข้าใจของรัฐบาลในขณะนั้น ภายหลังจากที่ประเทศไทยได้รับใบแจ้งเตือน จากสหภาพยุโรปแต่การเร่งตรากฎหมายดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อทั้งผู้ที่ถูกกฎหมาย บังคับใช้โดยตรงอย่างไม่เป็นธรรม และเกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์ชาติทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชนผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนทรัพยากรสัตว์น้ำ คิดเป็นมูลค่ากว่าปีละ 200,000 ล้านบาท เป็นเวลานานกว่า 8 ปี ซึ่งผู้ประกอบการน้อยใหญ่จำนวนมากต้องตกเป็นผู้มีหนี้สิน ล้นพ้นตัว และหลายรายไม่สามารถประกอบอาชีพหรือมีรายได้เลี้ยงครอบครัวต่อไปได้ โดยหาก สภาผู้แทนราษฎรสามารถนำประเด็นปัญหาในส่วนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องทั้งการประมง เรือและ การเดินเรือ ตลอดจนการใช้แรงงานที่เกี่ยวข้องกับกิจการประมงที่บังคับใช้กับกิจการประมงทั้งระบบ มาพิจารณาศึกษาและจัดทำเป็นข้อเสนอแนะให้กับรัฐบาล รวมทั้งการยกร่างกฎหมายขึ้นใหม่ เสนอต่อรัฐสภาให้เกิดความเหมาะสมและเป็นธรรม จะสามารถช่วยแก้ปัญหาให้กับชาวประมงทุกกลุ่ม ตลอดจนผู้ประกอบการต่อเนื่อง ทั้งยังจะใช้เป็นกรอบในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำของประเทศ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเกิดความยั่งยืนภายใต้บริบทของไทยและกรอบพันธกรณีระหว่างประเทศ สืบไปด้วย จึงเห็นควรให้ต้องคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาศึกษาเนื่องจากยังมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อีกกว่า 10 ฉบับ ทั้งในระดับพระราชบัญญัติและพระราชกำหนด ทั้งที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากร การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การประมงทะเล การประกอบกิจการประมง การประกอบกิจการอุตสาหกรรม ต่อเนื่อง แรงงาน เรือ การเดินเรือ และการตลาด โดยหลายฉบับเป็นกฎหมายเก่าที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมทันสมัย เนื่องจากหลักคิดและสถานการณ์ได้เปลี่ยนไป แม้ว่าบางฉบับ จะมีการปรับปรุงแก้ไขแต่ก็มีการปรับปรุงเพียงบางส่วนเฉพาะเพื่อการบังคับใช้ของพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาคเอกชน การส่งเสริมและสนับสนุนกลับไม่ได้รับการพิจารณาแก้ไข รวมทั้ง บางฉบับตราขึ้นด้วยความเร่งรีบ ไม่ได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมด อีกทั้งชาวประมง และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องประสบปัญหาในการค้นคว้าและค้นหากฎหมายที่เต็มไปด้วยความยากลำบาก บางครั้งต้องกลายเป็นผู้กระทำผิดโดยไม่รู้ตัวด้วยเหตุของการไม่รู้กฎหมาย จึงควรมีการทำให้เป็นระบบและง่ายต่อการค้นหาและทำความเข้าใจ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อชาวประมงและ ผู้ประกอบการในการปฏิบัติให้ถูกต้อง และหากประสบผลสำเร็จจะเป็นกรณีศึกษาสำหรับการปรับปรุง กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในภาคส่วนอื่น ๆ ได้ในอนาคต

โดยเรื่องของการประมงนั้นมีความหมายที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐอย่างน้อย 5 กระทรวง และเกี่ยวข้องกับภาคเอกชนกว่า 10 องค์กร นอกจากนี้ ยังเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาาระหว่างประเทศหลายฉบับ ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้ภายในประเทศและภายนอกประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจอย่างประณีตเพราะเป็นเรื่องสำคัญของประเทศและของพี่น้องประชาชน อีกทั้งยังได้รับรู้และตระหนักดีว่า ทุกพรรคการเมืองได้เห็นร่วมกันให้มีการแก้ไขในเรื่องของการประมง แต่ในแต่ละกลุ่มประมงเองต่างมีความเห็นไม่ตรงกันต่อแนวทางการแก้ไขปัญหา หรือการออกกฎหมาย การแก้ไขกฎหมายมากำกับดูแลเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประมง จึงเป็นโอกาสอันดีที่เราจะเข้ามาศึกษากฎหมายทั้งระบบร่วมกัน

นายวรศิษฐ์ เลียงประสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูล พรรคภูมิใจไทย

นำเสนอญัตติต่อที่ประชุมว่า จุดเริ่มต้นของปัญหาในอุตสาหกรรมประมงไทยเริ่มต้นเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2558 ซึ่งเป็นวันที่ EU ได้ประกาศให้เบเลื่องกับประเทศไทย โดยเป็นการเตือนและแจ้งว่า หากประเทศไทยไม่แก้ ต่อไป EU จะให้ใบแดง และจะไม่มี การนำเข้าสินค้าประมงจากประเทศไทย โดยอ้างว่าประเทศไทยมีการทำประมงแบบผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม ซึ่งรัฐบาลในขณะนั้นก็ทำตามที EU แจ้งมาทุกอย่าง และที่สำคัญคือทำมากกว่าที่ทาง EU ขอมมา โดยให้ทุกกรม ทุกกระทรวง ที่มีความเกี่ยวข้องกับประมงทะเลมาร่วมกันออกกฎหมายเพื่อบังคับใช้กับพี่น้องชาวประมงในขณะนั้น และประกาศว่าจะแก้ไขปัญหา IUU ให้ได้ภายใน 6 เดือน ในขณะที่ประเทศในแถบยุโรปที่ประสบปัญหาในเรื่องนี้ยังต้องใช้ระยะเวลาเป็น 10 ปี สุดท้ายสิ่งที่เกิดขึ้นจากกฎหมายที่ไม่มีความเป็นธรรมทำให้อุตสาหกรรมประมงไทยทั้งระบบได้รับความเสียหายหลายแสนล้านบาท พี่น้องชาวประมงทำประมงไม่ได้ มีต้นทุนที่สูงขึ้น และเกิดความเสียหายแบบโดมิโนเมื่อเรือหายไปตลาดปลาหายไป แรงงานก็ไม่มี ห้างเย็นก็เกิดความเสียหาย ปลาไม่พอบริโภคจนต้องนำเข้าปลาจากต่างประเทศ และมีการนำเข้าจากประเทศที่ทำประมงผิดกฎหมาย และต่อมาเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2562 EU ได้ประกาศปลดใบเหลืองให้กับประเทศไทย ซึ่งรัฐบาลในขณะนั้นภูมิใจมากที่สามารถแก้ไขปัญหาได้สำเร็จแต่ในความภูมิใจนั้น ชาวประมงได้อะไรจากความสำเร็จนี้บ้าง

นายสถุภรณ์พงษ์ เกี่ยวข้อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกระบี่ พรรคภูมิใจไทย

นำเสนอญัตติต่อที่ประชุมว่า พรรคภูมิใจไทยได้ให้ความสำคัญกับพี่น้องชาวประมงไทย โดยรัฐบาลที่ผ่านมา ทีมงานพรรคภูมิใจไทยโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาคใต้ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการแก้ไขปัญหากฎหมายการประมง และทราบดีว่าปัญหาประมงมีมานานแล้ว และเป็นปัญหาที่ค่อนข้างรุนแรง ทั้งในเรื่องของค่าปรับที่กฎหมายการประมงมีโทษปรับมากที่สุด พี่น้องประมง 22 จังหวัดในพื้นที่ภาคใต้และภาคตะวันออก ตั้งแต่จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด

จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดสงขลา จังหวัดปัตตานี ใน 2 ผัง ทั้งอ่าวไทยและอันดามัน ซึ่งพี่น้องชาวประมงฝั่งอ่าวไทยจะมีเรือมากกว่าพี่น้องประมงฝั่งอันดามัน แต่ในขณะเดียวกัน การที่ประเทศไทยรับลูกจาก EU มาออกกฎหมายตามเพื่อให้เป็นเมืองขึ้นทางด้านกฎหมายอาชีพชาวประมงนั้นทำให้พี่น้องชาวประมงหลายคน ล้มเลิกอาชีพประมง หลายคนที่ทำผิดกฎหมายประมงแล้วถูกยึดเรือ ยึดอวน ยึดเครื่องมือต่าง ๆ ลูกเรือหรือเสียค่าปรับ บางรายปรับถึง 300 - 400 ล้านบาท และจับแรงงานต่างชาติดักกลับไปสู่ประเทศต้นสังกัด จึงเห็นว่าการแก้กฎหมายการประมงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำให้สอดคล้องกับความเป็นจริง ทั้งนี้ ยังมีพี่น้องประมงอีกหลายประเภทที่มีอาณาเขตประมงที่ทับเส้นกันในทะเล โดยในทะเลฝั่งอ่าวไทยอันดามันนั้นไม่มีแนวเขตที่จะแสดงว่าอาณาเขตของชายฝั่งทะเล มีเพียงการใช้หมุด เครื่องหมาย บางครั้งเวลาที่พี่น้องประมงหลบพายุก็จะเข้าไปล้ำเขตในข้อห้ามกฎหมายประมงซึ่งประมงที่มีผลกระทบ ได้แก่ ประมงชายฝั่ง ประมงพื้นบ้าน และประมงพาณิชย์ แต่ประมงพื้นบ้านจะมีอาชีพอีกอย่างหนึ่งคือ เมื่ออยู่ในช่วงหน้าประมงก็จะมีอาชีพประมงชายฝั่ง ในขณะเดียวกันเมื่อหมดหน้าประมงและเข้าสู่หน้าท่องเที่ยว พี่น้องชาวประมงพื้นบ้านเหล่านี้จะตัดแปลงเรือจากอาชีพประมงมาเป็นเรือเพื่อนำเที่ยว ดังนั้น ข้อกำหนด กฎระเบียบต่าง ๆ ในกฎหมายการประมง จะต้องให้ออกาสกับพี่น้องประมงพื้นบ้านซึ่งมีอยู่มาก และพี่น้องประมงพื้นบ้านและประมงชายฝั่งเหล่านี้ ไม่สามารถเปลี่ยนอาชีพไปเป็นอาชีพชาวสวนยาง หรือชาวสวนปาล์มได้ เนื่องจากปู่ย่าตายายอยู่ในบริเวณชายฝั่ง ทั้งยังต้องต่อสู้ในเรื่องของพายุ คลื่นลมทะเล ไม่มีที่ดินอยู่บนชายฝั่ง ดังนั้น ประมงพื้นบ้านกับประมงชายฝั่งจึงเป็นประมงที่น่าสงสารมาก ทั้งนี้ เห็นว่ากฎหมายการประมงที่ผ่านมานั้น เราให้ข้อมูลและต้องการเอาใจ EU มากเกินไปซึ่งบางเรื่องเราให้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อนไม่ตรงกับข้อเท็จจริง และยังมีปัญหาอีกมากในเรื่องของอาชีพประมง ไม่ว่าจะเป็น การได้รับความสะดวกในเรื่องการสร้างท่าเรือ การทำคานเรือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ค่าครองชีพสูง และค่าใช้จ่ายต้นทุนสูง จนมีการนำเข้าปลาจากประเทศอื่น จึงเห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาศึกษาให้ครบวงจร

นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวานิชย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานครพรรคเพื่อไทย นำเสนอญัตติต่อที่ประชุมว่า ด้วยพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 และที่แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีปัญหาในทางปฏิบัติที่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการอาชีพประมงและผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประมงหลายประการ อันสืบเนื่องมาจากกฎหมายดังกล่าวได้ถูกตราขึ้นในช่วงที่บ้านเมืองอยู่ในสภาวะที่ไม่ปกติหลังจากเกิดเหตุการณ์รัฐประหารเมื่อปี 2557 และในช่วงเวลาดังกล่าวยังมีการตรากฎหมายอย่างเร่งด่วน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะแก้ไขปัญหาการประมงโดยมิชอบด้วยกฎหมายเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกขึ้นบัญชีของสหภาพยุโรปเท่านั้น จึงไม่ได้ผ่านกระบวนการศึกษา

ถึงปัญหาและผลกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการประมง และขาดการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง เมื่อกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้จึงส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการอาชีพประมง และผู้ที่ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการประมงอย่างกว้างขวาง จนผู้ประกอบการอาชีพประมงได้รวมตัวกันเรียกร้องให้มีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว พร้อมทั้งเสนอแนวทางที่เป็นหลักการสำคัญในร่างกฎหมายหลายประการ อาทิ การเสนอให้มีกองทุนการประมงแห่งชาติ การเสนอให้มีสภาการประมงแห่งประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กฎหมายการประมงเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการอาชีพประมง และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการประมงของประเทศในขณะเดียวกันเพื่อดูแลรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ กฎหมายที่เกี่ยวกับการประมงอีกหลายฉบับที่มีความสัมพันธ์กันสมควรที่จะมีการปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับการประมงให้เป็นระบบและเกิดความเป็นธรรม ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย อีกทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทางทะเล ค.ศ. 1982 ที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิกด้วย เมื่อได้ผลการศึกษาแล้วจะได้เป็นข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลหรือเป็นข้อมูลแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนำไปสู่การแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประมงให้เกิดความเหมาะสม และเกิดความเป็นธรรมกับประเทศชาติสืบไป

สมาชิกฯ อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ประเทศไทยมีชายฝั่งทะเลยาวทั้งสิ้น 2,614 กิโลเมตร มีจังหวัดที่ติดทะเล 22 จังหวัด ประชากรที่อาศัยบริเวณฝั่งทะเลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมง มีชุมชนชาวประมงทั่วประเทศกว่า 4,000 ชุมชน หรือกว่า 6 หมื่นครัวเรือน อาชีพประมงมี GDP คิดเป็นร้อยละ 8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ในปี 2557 มีมูลค่ามากกว่า 145,000 ล้านบาท แต่ในช่วงเวลาไม่กี่ปีมานี้ ชาวประมงพื้นบ้านประสบปัญหาจากสัตว์ทะเลไม่เพียงพอสำหรับการเลี้ยงชีพ จากที่เคยจับปลาได้วันละหลายร้อยกิโลกรัม แต่ในวันนี้ปลาที่จับได้หายไปกว่าครึ่ง จากที่เคยจับได้วันละ 20 - 30 กิโลกรัม แต่วันนี้จับได้น้อยมาก เหตุผลสำคัญส่วนหนึ่งคือ การเสื่อมโทรมของทรัพยากรทางทะเล การทำลายระบบนิเวศทางทะเล การรุกรานทรัพยากรทางทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรุกรานจากนโยบายของทางภาครัฐเอง เช่น โครงการถมทะเลท่าเรือนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ซึ่งโครงการนี้ได้เปลี่ยนกระแสน้ำ เปลี่ยนระบบนิเวศทางทะเลอย่างสิ้นเชิง แม้จะมีการพยายามรักษาระบบนิเวศให้ทรัพยากรทางทะเลซึ่งเป็นแหล่งรายได้ของชาวประมงไม่สูญหายไป ไม่ว่าจะเป็น การทำธนาคารปู การโยนขี้ โยนบ้านปลา ลงไปในทะเล แต่บ้านที่แท้จริงของสิ่งมีชีวิตในทะเลคือน้ำทะเลที่ใสสะอาด ดินและทรายที่ปราศจากสารเคมีปนเปื้อน กระแสน้ำ กระแสลม ที่เอื้อต่อการอยู่อาศัยและขยายพันธุ์ต่อสัตว์น้ำสัตว์ทะเล แต่ปัจจุบันไม่มีแล้ว ไม่มีสัตว์ทะเล ไม่มีแหล่งรายได้ของชาวประมงพื้นบ้าน แม้แต่ประมงพาณิชย์เองก็ยังคงขยาย

เขตการจับสัตว์ทะเลไกลออกไป เมื่อเป็นเช่นนี้ประมงไทยจะอยู่กันได้อย่างไร นอกจากนี้ เหตุการณ์ที่สหภาพยุโรปให้ใบเหลืองประเทศไทยเพราะปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน ไร้การควบคุม เมื่อปี 2558 รัฐบาล คสช. ได้แก้ปัญหาด้วยการบังคับใช้กฎหมายกับภาคประมงอย่างเข้มงวดแต่ขาดการมีส่วนร่วมของชาวประมง ด้วยกฎหมายที่มีข้อบังคับใช้โดยไม่เป็นธรรม สร้างข้อจำกัดในการประกอบอาชีพ ยิ่งทำให้พี่น้องชาวประมงไทยต้องเผชิญกับปัญหาที่หนักขึ้นอีกหลายเท่าตัว จากที่จับสัตว์น้ำได้น้อยอยู่แล้วก็ยังจับได้น้อยลงไปอีก รายได้ที่เคยมีก็ยิ่งลดลง บางรายแม้แต่การออกทะเลไปหาปูหาปลา ยังไม่สามารถทำได้ หลายคนต้องไปกู้หนี้ยืมสินและมีหลายคนต้องตัดสินใจจบอาชีพประมงที่สืบทอดกันมาตั้งแต่ปู่ย่าตายายอย่างน่าเสียดาย จากนโยบายของภาครัฐที่ขาดการมีส่วนร่วมและมีการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เป็นธรรมทำให้พี่น้องชาวประมงเกิดความรู้สึกว่า ภาครัฐแย่งชิงทรัพยากร เช่น พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 มาตรา 34 ได้กำหนดให้ประมงพื้นบ้านสามารถออกเรือไปจับสัตว์ทะเลที่มีระยะนับจากแนวชายฝั่งทะเลออกไปไม่เกิน 3 ไมล์ทะเลเท่านั้น และยังใช้การวัดเขตชายฝั่งที่มีลักษณะเป็นเส้นโค้งงอทำให้เกิดความไม่ชัดเจนของพื้นที่ในการทำประมงอีก ส่งผลให้ชาวประมงได้รับความเดือดร้อนเนื่องจากได้เข้าไปทำประมงนอกเขตกำหนดโดยไม่ได้ตั้งใจ ถูกปรับ ถูกลงโทษตามกฎหมาย ซึ่งแม้จะมีความพยายามแก้กฎหมาย กฎกระทรวงเพื่อแก้ไข้ปัญหาในเรื่องนี้แล้วแต่ก็ยังไม่สอดคล้องกับบริบทการทำประมงจริงในแต่ละพื้นที่ ชายฝั่งที่มีบริบทแวดล้อมแตกต่างกัน จากจุดยืนด้านนโยบายประมงของพรรคก้าวไกลที่ต้องการสร้างความสมดุลระหว่างสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และมนุษยชน จึงมีการเสนอให้เพิ่มสัดส่วนของท้องถิ่น และชาวประมงในคณะกรรมการประมงจังหวัด เพื่อทำให้เกิดการยึดโยงกับประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ และเพิ่มอำนาจให้กับคณะกรรมการประมงจังหวัดในการกำหนดกติกาทำการประมง ทั้งการกำหนดเครื่องมือ พื้นที่ และฤดูกาลในการทำประมง ให้ชาวประมงได้มีส่วนร่วมในการกำหนดขอบเขตในการทำประมงเนื่องจากสภาพทะเลของแต่ละพื้นที่นั้นมีความแตกต่างกัน และแต่ละพื้นที่ก็มีความลึกที่แตกต่างกันด้วย นอกจากนั้นพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 ยังมีบทกำหนดโทษที่รุนแรงบางกรณีมีโทษปรับสูงสุดถึง 30 ล้านบาท และยังสามารถยกเลิกใบอนุญาตทำประมงจากเรือทุกลำได้ทั้งหมดแม้จะเป็นการกระทำผิดจากได้ก่งเรือเพียงลำเดียว พรรคก้าวไกลจึงเสนอให้มีการรับบทลงโทษที่เหมาะสม ดูจากเจตนาในการกระทำผิดควบคู่กับการบังคับใช้กฎหมายให้สมเหตุสมผลมากยิ่งขึ้น จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนี้จึงเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องเร่งด่วนที่สภาผู้แทนราษฎรจะได้ร่วมกันหาแนวทางการแก้ไข้ปัญหา แก้กฎหมายหรือร่างกฎหมายขึ้นมาใหม่ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมและเป็นธรรม ช่วยแก้ปัญหาให้กับชาวประมงทุกกลุ่มเพื่อไม่ให้มีคนกลุ่มใด

กลุ่มหนึ่งตกหล่นหรือถูกทำให้สูญหายไปกับนโยบายหรือการออกกฎหมาย กฎระเบียบ จากทางภาครัฐ และร่วมกันหาแนวทางในการจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำให้เกิดความยั่งยืนและประโยชน์สูงสุดในอาชีพ ประมง

ขณะนี้ชาวประมงจำนวนมากได้รับความเดือดร้อนจึงขอให้รัฐบาลเร่งช่วยแก้ไขปัญหา ชาวประมงโดยเร็ว ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาออกกฎหมายให้มีความเหมาะสมกับการใช้งาน ในแต่ละพื้นที่ อย่างไรก็ตาม ชาวประมงได้รับความเดือดร้อนจากการนำสารเคมีลงไปในพื้นที่ และเหตุการณ์น้ำมันรั่วไหลลงสู่ทะเลทำให้ชาวประมงได้รับความลำบาก สัตว์น้ำหายากขึ้น ขณะนี้ ชาวประมงยังไม่ได้รับการเยียวยาอย่างเหมาะสม อีกทั้งต้องใช้ระยะเวลานานนับ 10 ปี กว่าที่ทะเล จะฟื้นตัวได้เช่นเดิม นอกจากนี้ โครงการถมทะเลท่าเรือนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด เฟส 3 ทำให้พื้นที่ ทำกินของประมงพื้นบ้านนับพันไร่สูญหายไป ทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำลดลงต่อเนื่องเกือบทั่วอ่าว พร้อมทั้งนี้ ขอให้รัฐบาลพิจารณาหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจ่ายเงินเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบให้มีความเสมอภาค เท่าเทียม และมีความเหมาะสม และขอให้คณะกรรมการวิสามัญที่จะตั้งขึ้น พิจารณา เรื่องนี้อย่างถี่ถ้วน รวมทั้งขอให้พิจารณากฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน โดยเร็วเพราะขณะนี้กฎหมายหรือกฎกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องส่งผลให้ชาวประมงได้รับความเดือดร้อนเป็นอย่างมาก

ทั้งนี้ ที่มาของปัญหาคือหลังจาก คสช. เข้ามาบริหารประเทศ และได้มีการออก พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. 2558 มาควบคุม และเป็นการเอาใจสหภาพยุโรป หรือ EU มีการตั้ง ศูนย์ปราบปรามการทำประมงที่ผิดกฎหมาย การดำเนินการต่าง ๆ ในขณะนั้นจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้ ชาวประมงได้รับความเดือดร้อนมาเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้ประเทศสูญเสียรายได้ พร้อมทั้ง มีข้อเสนอแนะ ได้แก่ 1. คำนึงถึงความทันสมัยของกฎหมาย 2. ต้องการเห็นการกระจายอำนาจและ การมีส่วนร่วมของชาวประมง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการออกกฎหมาย กำหนดหลักเกณฑ์และแสดง ความคิดเห็นเนื่องจากเป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง 3. การวางแผนการดำเนินการ ออกกติกา ให้สอดคล้อง กับการทำประมง 4. ดำเนินการเพื่อให้มีการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินการต่าง ๆ ด้านการประมง ให้มีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้เพื่อความโปร่งใส 5. การบริหารจัดการการแต่งตั้งและการควบคุม การใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำหนดโทษต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสม 6. การให้มี กองทุนเพื่อการประกอบการอาชีพของชาวประมง นอกจากนี้ สมาชิกฯ ได้อภิปรายสนับสนุนให้ตั้ง คณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาพิจารณาเนื่องจากเรื่องนี้เป็นปัญหามา 8 ปีแล้ว จากการออกกฎเกณฑ์ ที่ขาดการมีส่วนร่วมของพี่น้องชาวประมง และ 5 เดือนหลังเลือกตั้งที่ชาวประมงต่างคาดหวังว่าจะเกิด การเปลี่ยนแปลงขึ้น โดยการมีคณะกรรมการวิสามัญจะสามารถเป็นสะพานเชื่อมทั้งชาวประมง

พื้นบ้าน ประมงพาณิชย์ ประมงนอกคาน้ำ และนักอนุรักษ์ต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมกับฝ่ายบริหารได้ โดยปัญหาของพี่น้องชาวประมงนั้นไม่ได้มีเพียงกฎหมายการประมงเพียงอย่างเดียวแต่ยังมีกฎหมายเจ้าท่า กฎหมายแรงงาน อีกทั้งยังมีเรื่องของนโยบาย งบประมาณ การบังคับใช้ การสนับสนุนของภาครัฐที่เกี่ยวข้องอีกหลายประเด็น จึงเป็นการต้ออย่างยิ่งหากจะมีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นมาศึกษา ร่วมกัน โดยสมาชิกฯ ได้เสนอแนะในเรื่องการตีความกฎหมาย ซึ่งหากภาครัฐเปลี่ยนการตีความเล็กน้อยเพียงหากมีการจ่ายค่าปรับตามคำสั่งปกครองแล้ว กรมประมงสามารถยุติการกักเรือได้เลย เพราะกฎหมายเขียนคำว่า หรือ เท่านั้น ซึ่งเป็นเรื่องหนึ่งที่ชาวประมงตั้งตารอและคิดว่าทำได้รวดเร็วมาก หรือเรื่องการบังคับใช้กฎหมายตามเจตนารมณ์เพราะกฎหมายการประมงนั้น ไม่ต้องการเห็นประมงพาณิชย์มาทำประมงในเขตชายฝั่ง แต่ปัจจุบันการบังคับใช้ได้มีการบังคับใช้เข้มข้นจนถึงขั้นที่ว่า หากเรือประมงพาณิชย์เข้ามาในเขตประมงชายฝั่งก็สามารถถูกเอาผิดและค่าปรับก็เป็นหลักแสนหลักล้านได้ ซึ่งสมาชิกฯ เห็นว่าสิ่งนี้ไม่ใช่การบังคับใช้กฎหมายตามเจตนารมณ์ของกฎหมายซึ่งเรื่องนี้ทางกรมประมงสามารถกำหนดหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนและส่งไปในเขตพื้นที่ต่าง ๆ ให้บังคับใช้กฎหมายตามเจตนารมณ์ อีกทั้งเรื่องของการออกกฎหมายลูกที่ไม่จำเป็นต้องรอการแก้ไขกฎหมายแม่ ซึ่งพี่น้องชาวประมงทุกคนต้องการปฏิบัติตามกฎหมาย ต้องการมีลูกน้อง มีแรงงานมาใช้ทำงานบนเรือประมงอย่างถูกต้อง จึงเป็นหน้าที่ของภาครัฐที่จะต้องมีการปรับปรุงกฎระเบียบเพื่ออำนวยความสะดวกให้การขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายสามารถทำได้สะดวกขึ้น ซึ่งในกฎหมายการประมงมาตรา 83 ได้เปิดช่องในส่วนนี้ไว้ว่า อธิบดีกรมประมงสามารถออกกฎหมายลูกเพื่อให้สามารถใช้ Seabook แทนบัตรชมพูได้ เพื่อลดความซ้ำซ้อน ให้ชาวประมงสามารถหาแรงงานข้ามชาติเข้ามาทำงานบนเรือประมงได้อย่างถูกต้อง และลดปัญหาการค้ำมนุษย์ อีกทั้งการแก้ไขกฎหมายแม่ หรือพระราชกำหนดการประมง ควรทบทวนว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องตั้งค่าปรับเป็นหลักแสนหลักล้านกันอีกต่อไป โทษปรับที่เหมาะสมอาจเป็นเพียงการกักเรือก็เพียงพอแล้วเพราะทั้งเรือเล็กและเรือใหญ่ ไม่มีใครต้องการเสียเวลาทำมาหากินด้วยการถูกกักเรืออย่างแน่นอน ซึ่งทุกคนยินดีและตั้งใจปฏิบัติตามกฎหมายอยู่แล้ว ตลอดจนการกระจายอำนาจ ด้วยความที่พื้นที่ทะเลที่ 22 จังหวัด ซึ่งในแต่ละหาด แต่ละอ่าว มีบริบทพื้นที่ที่แตกต่างกันจึงเป็นไปได้ที่ราชการส่วนกลางจะตัดสินใจแทนคนใน 22 จังหวัดว่าพื้นที่ไหนจะเป็นอย่างไร ซึ่งจะเป็นเรื่องที่ดีและมีความเหมาะสมเป็นอย่างมาก หากคณะกรรมการประมงจังหวัดจะเป็นผู้กำหนดกติกาต่าง ๆ และจะสามารถแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องชาวประมงได้อย่างยั่งยืน และต้องเพิ่มสัดส่วนของท้องถิ่นในคณะกรรมการประมงจังหวัดให้มากขึ้น

เมื่อสมาชิกฯ อภิปรายเป็นเวลาพอสมควร และผู้เสนอญัตติอภิปรายสรุปญัตติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ จากการอภิปรายของสมาชิกฯ ต่างมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่าจะมีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญ และไม่มีผู้คัดค้านแต่อย่างใด ดังนั้น ประธานฯ จึงอาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมฯ ข้อ 88 ในการถามมติว่าจะมีสมาชิกฯ ท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ ซึ่งไม่มีสมาชิกฯ เห็นเป็นอย่างอื่น จึงถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษา จำนวน 35 คน กำหนดระยะเวลาในการพิจารณา 60 วัน

5.3 ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาสูบและยาเส้นราคาตกต่ำ โดย นายจักรรัตน์ พัวช่วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ พรรคพลังประชารัฐ เป็นผู้เสนอ

นายจักรรัตน์ พัวช่วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ พรรคพลังประชารัฐ นำเสนอญัตติต่อที่ประชุมว่า ด้วยยาสูบเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญประเภทหนึ่งในการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่นิยมปลูกยาสูบกันเป็นจำนวนมากเพื่อนำมาใช้เป็นวัตถุดิบหลักในการผลิตบุหรี่ โดยการปลูกยาสูบสามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกมาอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกมีรายได้หลักในการดำรงชีวิตตลอดมา แต่ในปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบกลับต้องประสบปัญหาาราคายาสูบและยาเส้นตกต่ำ เนื่องจากการลดปริมาณการรับซื้อยาสูบลงเป็นอย่างมากจากมาตรการด้านสุขภาพ และการปรับโครงสร้างภาษีสรรพสามิตยาสูบใหม่ รวมถึงการปรับขึ้นอัตราภาษีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมาตรการดังกล่าวส่งผลทำให้ราคาบุหรี่ปรับตัวสูงขึ้น และมีการลักลอบนำเข้าบุหรี่ไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้น จากปัญหาราคายาสูบและยาเส้นตกต่ำส่งผลทำให้เกษตรกรผู้ปลูกที่ยึดถืออาชีพในการเพาะปลูกยาสูบมาอย่างยาวนานได้รับความเดือดร้อน ไม่มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และต้องแบกรับภาระหนี้สิน อีกทั้งเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบดั้งเดิมยังไม่สามารถเปลี่ยนแปลงไปปลูกพืชเศรษฐกิจอื่นเพื่อทดแทนอาชีพเดิมได้ จึงเป็นปัญหาที่เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบต้องเผชิญและมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดปัญหามากยิ่งขึ้นต่อไป ดังนั้น หากมีการพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหายาสูบและยาเส้นราคาตกต่ำเพื่อให้มีการพิจารณาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไขปัญหายาสูบอย่างรอบด้านครบถ้วนในทุกมิติจะเป็นการบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนให้กับเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบเพื่อให้มีรายได้เพียงพอในการดำรงชีวิต และมีแนวทางการประกอบอาชีพที่เหมาะสมและยั่งยืนได้ต่อไปในอนาคต ทั้งนี้ ญัตตินี้ได้ยื่นเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2566 ซึ่งยังไม่มีการตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น แต่ปัจจุบันมีคณะกรรมการวิสามัญ

35 คณะที่พร้อมจะทำงานแล้ว จึงเสนอให้ส่งผู้ติดตามดังกล่าวไปยังคณะกรรมการการเงิน การคลัง สถาบันการเงินและตลาดการเงิน พิจารณา

สมาชิกฯ อภิปรายแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอนั้นในประเด็นต่าง ๆ อาทิ บุหรี่ที่ทำมาจากยาสูบ ซึ่งเป็นพืชที่หลายคนไม่ได้ให้ความสนใจ ขาดการเหลียวแลจากรัฐบาล บุหรี่แม้ว่าจะเป็นอันตรายและให้โทษเป็นอย่างมาก แต่ในอดีตบุหรี่เป็นสินค้าที่สร้างรายได้ให้แก่รัฐเป็นจำนวนมากด้วยเช่นกัน จึงควรหาแนวทางการทำให้เกิดความสมดุลและหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในกิจการต่าง ๆ มีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกรผู้ปลูก ผู้บ่ม ภาครัฐ ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นเริ่มตั้งแต่มีพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 เข้ามาการควบคุมการปลูก การขาย ตลอดจนมีสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) เข้ามาช่วยประชาสัมพันธ์รณรงค์ให้ลดการสูบ ส่งผลให้เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบและผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม รัฐควรดูแลเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบมากยิ่งขึ้น เนื่องจากราคาปุ๋ย ค่าแรง ตลอดจนปัจจัยทางการผลิตก็ได้มีการปรับเปลี่ยนขึ้นตามด้วย รัฐควรจัดการกับปัญหาบุหรี่เถื่อน และดูแลโรงบ่มโดยเร็ว เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร นอกจากนี้ สมาชิกฯ บางส่วนมีข้อเสนอแนะเรื่องการพิจารณาปรับปรุงโครงสร้างภาษี เนื่องจากโครงสร้างภาษีที่พิจารณานั้นที่ปรับสูงเพราะต้องการให้บุหรี่ปริมาณที่สูงขึ้นเพื่อลดปริมาณผู้สูบลง แต่ในความเป็นจริงแล้ว ปริมาณผู้สูบลงไม่ได้ปรับลดน้อยลง รวมทั้งปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกใบยาสูบได้รับการดูแลจากการยาสูบ ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง จึงขอเสนอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้าไปดูแลและขอให้เปลี่ยนการเพาะปลูกพืชชนิดอื่นเพื่อเป็นการชดเชยรายได้ และเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพต่อไป ขอให้รับซื้อใบยาสูบในราคาที่สูงขึ้น ขอสนับสนุนช่วยเหลือเรื่องของต้นทุนในการผลิต เช่น ปุ๋ย เป็นต้น และขอให้รัฐบาลช่วยพิจารณาแก้ไขปัญหาให้แก่ชาวไร่ยาสูบ ซึ่งกระจายอยู่หลายจังหวัดทั่วประเทศ

เมื่อสมาชิกฯ อภิปรายเป็นเวลาพอสมควร และผู้เสนอญัตติอภิปรายสรุปญัตติเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ เนื่องจากญัตติดังกล่าวนี้เริ่มต้นเป็นการเสนอให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ แต่ผู้เสนอญัตติเห็นสมควรให้ส่งไปยังคณะกรรมการการเงิน การคลัง สถาบันการเงินและตลาดการเงิน รวมถึงการอภิปรายของสมาชิกฯ ต่างมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้นประธานฯ จึงอาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมฯ ข้อ 88 ในการถามมติว่าจะส่งญัตตินี้ไปให้คณะกรรมการฯ พิจารณาตามที่ผู้เสนอญัตติได้เสนอ ซึ่งไม่มีสมาชิกฯ ท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่น

จึงถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้ส่งญัตติไปยังคณะกรรมการการเงิน การคลัง สถาบันการเงิน
และตลาดการเงิน พิจารณา กำหนดระยะเวลาในการพิจารณา 90 วัน
จากนั้น ประธานฯ สั่งปิดการประชุมเวลา 18.15 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 18.15 นาฬิกา

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร